

Πώς να προστατεύσω την εκμετάλλευσή μου;

12 και 1 μέτρα για τη βιοασφάλεια

- 1) Εφαρμόζω σύστημα εκτροφής **all in - all out** (ένα σμήνος ανά θάλαμο)
- 2) Διατηρώ τα πτηνά σε κλειστούς και **περιφραγμένους χώρους**
- 3) Καθαρίζω και **απολυμαίνω** τους θαλάμους και τον εξοπλισμό
- 4) Χρησιμοποιώ **σύστημα απολύμανσης** (αυτόματο, απολυμαντική τάφρο ή ψεκαστήρα) για τα εισερχόμενα/ εξερχόμενα στο πτηνοτροφείο οχήματα
- 5) Περιορίζω τα **οχήματα** που εισέρχονται στην εκμετάλλευσή στα απολύτως απαραίτητα
- 6) Τοποθετώ **λεκάνες με απολυμαντικό** στις εισόδους των θαλάμων
- 7) Ελέγχω τα **έντομα και τα τρωκτικά** (απεντομώσεις- μυοκτονίες, σήτες στα παράθυρα κ.α.)
- 8) Αποτρέπω την πρόσβαση των **άγριων πτηνών** στους χώρους που διαβιούν τα πτηνά (σήτες)
- 9) Περιορίζω την **είσοδο ανθρώπων** στην εκτροφή μου, στους απολύτως απαραίτητους και παίρνω μέτρα προστασίας (φόρμες, μπότες, πλύσιμο χεριών, ποδονάρια)
- 10) Αγοράζω υλικά (π.χ. πριονίδι, άχυρο, αυγοθήκες) από **εγγυημένους προμηθευτές**
- 11) Αγοράζω **ζωοτροφές** από εγγυημένους προμηθευτές
- 12) Ελέγχω το **νερό και τις ζωοτροφές** για τη σαλμονέλλα

και ...

Αγοράζω εμβολιασμένα πτηνά
από εκμεταλλεύσεις
απαλλαγμένες από σαλμονέλλα

✓ Αυτοέλεγχος

Διενεργώ **αυτοέλεγχο** σε όλα τα σμήνη της εκμετάλλευσής μου κάθε **15 εβδομάδες**.

✓ Συνεργασία με την κτηνιατρική αρχή

Δέχομαι τον **ετήσιο επίσημο έλεγχο** και τη διενέργεια **επίσημης δειγματοληψίας** από την κτηνιατρική αρχή.

Ενημερώνω την κτηνιατρική αρχή για τα **αποτελέσματα κάθε αυτοελέγχου** και για **κάθε μετακίνηση πτηνών** (π.χ. αγορές, πωλήσεις, μεταβιβάσεις, σφαγές).

✓ Πρόληψη

Εφαρμόζω **πρόγραμμα εμβολιασμών** και τηρώ όλα τα **μέτρα βιοασφάλειας**.

✓ Τήρηση αρχείων

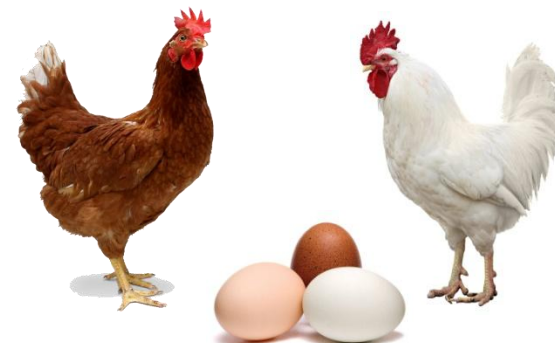
- Της σχετικής νομοθεσίας
- Μητρώο φαρμακευτικής αγωγής
- Αυτοελέγχων
- Κτηνιατρικά πιστοποιητικά
- Απολυμάνσεων
- Μυοκτονιών/ απεντομώσεων
- Εργαστηριακών αναλύσεων (νερού, ζωοτροφών, αποτελεσματικότητας της απολύμανσης κ.α.)

Επιμέλεια:

Γκάννα Ελένη
Σγουρός Πέτρος
Σκαμπαρδώνη Ξανθή
Χύτας Παναγιώτης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

Σαλμονέλλωση στις όρνιθες ωοπαραγωγής

- ✓ Ενημερώνομαι
- ✓ Προλαμβάνω
- ✓ Προστατεύω την εκμετάλλευσή μου
- ✓ Διασφαλίζω τη δημόσια υγεία

Τι είναι;

Η σαλμονέλλα είναι ένα βακτήριο που αποικίζει στον εντερικό σωλήνα του ανθρώπου και των ζώων. Παγκοσμίως έχουν βρεθεί πάνω από 2600 ορότυποι. Η ασθένεια που προκαλεί η σαλμονέλλα ονομάζεται σαλμονέλλωση.

Η σαλμονέλλωση στον άνθρωπο

Τα συμπτώματα στον άνθρωπο είναι πυρετός, κοιλιακό άλγος, διάρροια, ναυτία, εμετός, και αφυδάτωση. Σε ευπαθείς ομάδες (ηλικιωμένοι, παιδιά, εγκύους, ανοσοκατεσταλμένα άτομα) μπορεί να οδηγήσει στο θάνατο. Τα συμπτώματα εμφανίζονται 8-72 ώρες μετά την κατανάλωση της μολυσμένης τροφής και διαρκούν 4-7 ημέρες.

Η σαλμονέλλωση στα πτηνά

Τα πτηνά προσβάλλονται από:

- Τις προσαρμοσμένες σε αυτά **ακίνητες** σαλμονέλλες (*S. Gallinarum* και *S. Pullorum*), οι οποίες τους προκαλούν έντονα συμπτώματα
- Τις μη προσαρμοσμένες **κινητές** σαλμονέλλες (*S. Enteritidis* και *S. Typhimurium* κ.α.)

Οι κινητές σαλμονέλλες έχουν **σημασία για τη δημόσια υγεία**, καθώς η *S. Enteritidis* και *S. Typhimurium* είναι οι **ορότυποι που απομονώνονται συχνότερα από τις τροφιμογενείς λοιμώξεις του ανθρώπου**

Για αυτό το λόγο το **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων** θέσπισε την εφαρμογή **προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλας** στις όρνιθες ωοπααραγωγής σύμφωνα με την Απόφαση **1209/30007/26.03.2012 (ΦΕΚ 930, Β')**

Ποιες είναι οι πηγές μόλυνσης για τον άνθρωπο;

- ✖ Κρέας πουλερικών, χοίρειο, βόειο
- ✖ Ωμά αυγά
- ✖ Τρόφιμα που περιέχουν ωμά ή ατελώς μαγειρεμένα αυγά
- ✖ Φρούτα και λαχανικά που μολύνθηκαν με περιττώματα ζώων

Θεραπεία στον άνθρωπο

Στον άνθρωπο σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται η χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής με αντιβιοτικά και υποστηρικτική αγωγή με ορούς, αντιδιαροϊκά, αντιεμετικά κ.α.

Πώς να προστατέψω τον εαυτό μου;

- ✔ Μαγειρεύω καλά το κρέας
- ✔ Αποφεύγω την κατανάλωση ωμών ή ατελώς μαγειρεμένων αυγών
- ✔ Αγοράζω αυγά που φέρουν κατάλληλη σήμανση και προέρχονται από εγκεκριμένες εκμεταλλεύσεις
- ✔ Καθαρίζω καλά τα σκεύη που ήρθαν σε επαφή με ωμό κρέας ή ωμά αυγά
- ✔ Πλένω καλά τα φρούτα και τα λαχανικά
- ✔ Πλένω καλά τα χέρια μου μετά το χειρισμό ωμού κρέατος ή αυγών

Ποιες είναι οι πηγές μόλυνσης για τα πτηνά;

Η **σαλμονέλλα** μπορεί να εισέλθει στην εκμετάλλευσή μου με:

- ❗ νεοεισερχόμενα σμήνη
- ❗ ζωοτροφές
- ❗ νερό
- ❗ εισερχόμενα οχήματα
- ❗ επισκέπτες
- ❗ έντομα και τρωκτικά
- ❗ άγρια πτηνά
- ❗ άλλα είδη ζώων (π.χ. γάτες, σκύλοι κ.α.)
- ❗ χρήση μολυσμένων αντικειμένων (κλουβιά, φωλιές, στρωμνή)

Θεραπεία στα πτηνά

Απαγορεύεται

η συνταγογράφηση και η χρήση αντιμικροβιακών ουσιών

στα πλαίσια εφαρμογής του εθνικού προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλας στα πουλερικά ωοπααραγωγής

Τα **θετικά σμήνη καταστρέφονται** ή οδηγούνται σε **σφαγή & θερμική επεξεργασία**.

Τα **αυγά** των θετικών σμηνών σημαίνονται με το γράμμα Β και οδηγούνται για **καταστροφή ή θερμική επεξεργασία**.

Καταβάλλεται οικονομική αποζημίωση εφόσον τηρούνται τα μέτρα βιοασφάλειας.